

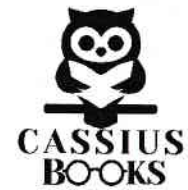
LBRIS

We know
books

Nina Marcu

Fata de tătar

Volumul II

Povestea fetei de tătar, ca toate suratele ei care n-au ajuns la final, se scrie pe mai departe. Cu cerneluri care par întunecate, deși sunt tot verzi, ca la început. Nu vă îndemn, având în vedere cum curge acțiunea, să faceți stoc de șervețele, ci vă rog să vă gândiți că Fata de tătar își cere, ca oricare dintre noi, dreptul la viață. Acuma, dac-o fi și-o fi să fie rămâne de văzut.

Și viața fuge de nebună pe cărări numai de ea știute și pritocite... Învrăjbește om cu om, destin cu destin, poveste cu poveste și-și vede, nestingerită, de-ale ei. Parcă e un orbete care face acum o gaură în pământ aici, iar mai târziu, una în altă parte. Nu știi și nu poți s-o apuci, s-o prinzi, s-o ții. E imprevizibilă. Năucă. Hoată. E, mai mult decât orice, adesea, nedreaptă. Sumedenia de întâmplări care o compun e clădită, de multe ori, pe falii greu detectabile la prima vedere. Poate și la a doua. Și la a treia. Și, totuși, ea, viața, e cel mai frumos și cel mai de preț dar pe care-l primește omul. De multe ori toate ale ei sunt tulburi și încurcate, însă, chiar printre încâlcituri și greutăți, ne ținem de itele și de firele sale, sperând să ne ducă la limanul care trebuie. Le mai scăpăm, le mai ratăm, ne-o mai luăm în freză, dar tot ținem strâns de ațele alea subțiri.

Multe, multe povești mi-a fost dat să aud, să citesc, să aflu ca ziaristă. Unele impresionate, altele emoționante, altele terifiante, altele cumplite, altele fără seamăn. Pe unele, cu acordul părților, ca să zic așa, le-am spus mai departe; pe altele le-am ascuns măiestrit la mine în suflet, iar, pentru cele din urmă, ca să pot să le împărtășesc cu voi, am inventat nume, locuri și lucruri. Desigur, povestea a rămas, cât s-a putut, aceeași. Numai așa, cu protecția de rigoare, a fost posibil s-o spun mai departe. Căci ea, povestea, cu parfumul ei inegalabil, a fost și este de spus. Cea a fetei de tătar, care a dat numele romanului de față, a venit peste mine atât de în

forță încât a fost bulversantă. Nu cred că exagerez când afirm că, în felul ei, povestea s-a cerut scrisă. A vrut să fie spusă mai departe.

Știu, poate părea că noi, scriitorii, cu unelte potrivite, însăilăm povești după povești, dar, cel mai adesea, nu, nu-i așa. Ele, poveștile, nu doar că cer să fie scrise, dar, uneori, cu creion chimic, se și scriu singure. Ba, într-un chip aparte și poate greu de explicat sau de înțeles, ne scriu ele pe noi, care intrăm în fabrica de cuvinte ca să „strungărim” cum putem mai bine feliile de viață. Un lucru e limpede: *în blidul de lut nu amesteci cu lingura de aur.*

În miezul încins de zi, orașul și-a suflecat mânecile. Nu ca să tragă la jug, ci ca să se ferească de vipia tot mai mare, tot mai aprigă a lui iulie. Spun unii că, pe malul mării, la Constanța, e mai răcoare decât în locurile care nu se învecinează cu marea. Și chiar așa și este, de cele mai multe ori căci boarea care adie peste oraș e doar călduță, nu opărită. Totuși, acum, în plin miez de vară, Constanța fierbe, ba chiar dă în clocote. Din senin a lovit canicula. Nu că nu a fost cald tare și zilele trecute, însă, în duminica asta, soarele pare c-a ieșit, de-a dreptul, din cazanele cu smoală ale lui Scaraoțchi. Arde și pârjolește, fără milă, totul. Aerul parcă e o fiertură cu de toate, uitată pe ochiul de aragaz. Frige chiar și când numai atinge epiderma omului.

Mai nimeni din Constanța, din Sulina, din țară, din lume nu știe că, de fapt, nu cu multă vreme în urmă, aici, în Tomisul ales de Augustus ca loc de exil pentru poetul Ovidiu, s-a pornit furtuna. Și tsunami-ul. Și ce n-a mai fost, de mult, prin locurile astea. Pentru mai toți, asta e doar o duminică obișnuită și posacă de pandemie. Localnicii își văd de-ale lor și respectă cam toate restricțiile impuse de autorități în vederea prevenirii infectării cu COVID-19. Turiștii sunt mai rebeli. Ei mai calcă pe bec, mai fentează vigilența poliției

care are drept la dat amenzi și nu doar, se mai amestecă unii cu alții prin mulțimi. Au plecat de pe la casele lor tocmai ca să se distreze, tocmai ca să se simtă bine, tocmai ca să uite de belea. Ostentativ și la greu n-o fac, dar o fac. Azi, ori zac, osteniți, pe unde au închiriat câte o cameră sau un apartament, că hotelul e mai expus și mai riscant, ori se lăfăie pe undeva. Vorba aia: *nici la bască nu îi doare* pe plaja întinsă și la fel de puțin populată ca mai toate celelalte de prin stațiunile de la Marea Neagră. Unii dintre ei, având în vedere că furtuna s-a desfășurat concomitent pe plajă și pe esplanadă, au fost de față, au văzut, au auzit, au știut când și cum s-a stârnit nebunia. În dulcele stil românesc, cei mai mulți s-au ținut deoparte. Nu, nu e deloc bine să te-amesteci unde nu-ți fierbe oala. De regulă asta. Când om pe om pârăște și dușmănește din nimic și când poliția e cu ochii pe tine și dacă nu greșești, da, cel mai indicat e să stai în băncuța proprie și să te faci că nu vezi, că nu auzi, că nu știi. La urma urmelor, ai rupt de la gură, ai riscat cu nebunia asta de pandemie și-ai venit la mare. Acum, nu se cade să-ți strici zilele astea, și-așa ofilite și pline interdicții, de vacanță, mai ales că nu știi tu, de pe margine, ce se întâmplă și ce e între niște oameni. N-ai habar de firele care-i leagă, de ce și-au făcut unii altora, de cât și de care a greșit. După cum zicea un președinte pe vremuri: o fi făcut copilul ceva, o fi zis ceva. Lasă! N-au decât să se-alerge, să se amenințe, să se trântescă, să se răpească! Toți și care mai de care! Tu să fii sănătos! Și la vara viitoare, când, poate, n-o mai fi pandemie, să vii iar la marea asta, care e nebună și frumoasă în egală măsură!

Au fost, desigur, și aceia care, văzând ce se întâmplă chiar în imediata lor apropiere, s-au implicat să caute, să scotocească, să găsească, să facă dreptate. Poate au fost luați de val, poate chiar le-a păsat. Lumea e, de când lumea, în fel și chip. Unii oameni sunt prea-prea, unii foarte-foarte, iar alții nu sunt nici așa, nici așa. Nu e un secret ăsta. Oricum ar fi însă, după ce vuietul teribil al furtunii

ăleia - încă îi spunem furtună, deși, în mod indubitabil, noi nu suntem de la meteo și acolo a fost mai mult - s-a oprit, a părut că, în chip obișnuit, s-a dat pagina. Sau că s-a închis cartea, dar nu e cazul de așa ceva. Cartea e, mai mult ca oricând, deschisă bine, deși semnul alunecă, aproape nefiresc, de ici-colo. Capitol cu capitol, povestea se dezvăluie, de parcă, în matrița sorocită pentru ea, o mână nevăzută toarnă, când mai încet, când mai iute, plumb topit.

În camera oglinzilor din mine e vuiet. Și vaiet. Luciri nebune spintecă sticlele înșirate pe toți pereții, de parcă sunt stele care, fără motiv și fără logică, se grăbesc să cadă. Mă privesc în oglinzile astea, dintr-o parte, apoi dintr-alta. Privesc la mine, la conștiința mea, la avântul care îmi face tastele sub degete să vibreze. Aș scotoci, dar știu că sub apele când mai line, când mai umbroase ale oglinzilor nu sunt răspunsuri. Stihiiile se dezlănțuie după cum vor ele. Nici dacă le pun reteveiu sau sula în coaste nu le influențez. Nu știu! Chiar nu știu ce urmează! De data asta, ca de puține alte ori când am scris o poveste, mă tem. Vreau să cred că, dincolo de tot și de orice, zmeul zmeilor a aruncat cum trebuie buzduganul înaintea lui, ca Făt-Frumos să aibă vreme și putere să încalce pe armăsarul alb care să-l scoată la lumină. Însă, e doar ceea ce vreau eu...

În apartamentul de pe strada Unirii, unde a rămas de când cu întâmplările nebune de mai dimineață, Adriana se perpelește de îngrijorare. Face naveta de la ferestrele care dau în stradă la vizorul de la ușă, apoi la patul unde zace măicuța Irina, pe care s-a opintit să o aducă un vecin cumsecade. Încă zace. Lucrurile prin care a trecut, că nici să le spui pe nume nu îndrăznești, se prea poate să o fi marcat mai mult decât ai crede, privind din afară. E inconștientă. Respiră, dar nu știe pe ce lume se află. Ce-a fost și ce s-a întâmplat nu e simplu pentru nimeni, iar, pesemne, pentru o mireasă a lui Hristos e chiar mai greu decât pentru muritorii de rând. Căci Adriana, chiar dacă a primit cam același tratament, s-a ridicat. Ea

nu și-a permis să nu se ridice, chiar dacă, pentru că așa i-a fost scris, a tot picat.

Ți se rupe sufletul, ferfeniță se face, când te uiți la rănile, la contuziile, la vătămarile bietei călugărițe. Doamne, ce năpastă! Ce nenorocire! Ce *of!* Nimeni nu s-ar fi gândit. Nimeni! Nici măcar Dumnezeu Cerurilor și al pământului! Căci, fir-ar, nu poți să legi ceasul rău de piciorul patului ca să nu-l lași să mai plece în lume.

Adriana are, ca mai niciodată, temeri mari, gânduri rele, presimțiri sumbre, neliniști nefirești. Parcă, fără să vrea și fără să știe, s-a întors în timp. Parcă trăiește momentul ăla - căci, numai atunci a avut așa stări - când Pompilică, soțul ei, a venit dezlănțuit acasă și a început, fără vreo urmă de milă sau de reținere, s-o bată. Atunci i-a rupă scaunul în cap și toți atunci a trântit borcanele de castraveți puși la acrit peste ea. Și când ea, toată răni și sânge și dureri, l-a blestemat cum n-a mai făcut în viața ei, cu nimeni. Să i se rupă mâinile și picioarele cu care a lovit-o și să nu-l mai apuce dimineța. Așa a zis. Așa a picat în păcat. Așa și-a ostoit focurile alea mari. Din păcate, fi-i-ar gura să-i fie, chiar în felul ăsta s-a întâmplat. Pompilică n-a mai apucat zorii și a fost găsit mort, în barca lui. După cum se pare, după un bairam de-ăla de care tot făcea, s-a lovit la cap și n-a mai putut, să țină bine cârma, așa cum reușea de obicei pentru că, beat, beat, dar de vâslit și de cârmit era în stare mereu, ba chiar se pricepea. Eh, și atunci cu lovitura, cum s-o fi izbit el și de ce anume, barca a luat apă, iar Pompilică, tânăr și vânjos, și-a dat inevitabilul sfârșit. Așa i s-a prăbușit ei tot cerul în cap și n-a mai fost om. Probabil că, numai dacă treci prin așa ceva, înțelegi. Îi fusese, de când se luaseră, greu cu el căci bărbatul ăla al ei, deși frumos de pica, avea păcate multe. Unul dintre ele era că, după ce bea, o bătea de-o rupea în fărâme. Zob o făcea! Nu rămânea centimetru din carnea ei neatins de pumnii și de picioarele lui. Apoi, se trezea din beție, vedea ce-a făcut și se jura pe cer și pe pământ că o iubește și că n-o mai lovește în veci. Toată lumea știe,

însă, că jurămintele sunt făcute ca să fie încălcate și, desigur, Pompilică uita curând ce jurase. Așa că da, viața Adrianei a fost cruntă cu el, dar când bărbatul luat cu cununie n-a mai fost, cutra de existență i-a devenit calvar. I s-a părut că a traversat toate iadurile lumii, atât de cumplit a fost totul după ce a rămas fără el, iar sentimentul de vinovăție, apăsător ca un munte de sare, a sfărmat-o, a copleșit-o, a chinuit-o multă vreme.

Și acum uite cum simte iarăși toată neliniștea aia, de-atunci. Ca atunci. Tot focul ăla. Toți fiorii ăia. Toată gătuirea aia. N-a mai avut niciodată așa presentimente. *Ce naiba se întâmplă?* Ce poate să fie? Căci, în mod sigur, se întâmplă - și este - ceva!

Gânduri nefirești, spaime fără nume, dureri fără noimă aproape că o sugrumă, aproape că o termină, aproape că a paralyzează. De Mihai, în ciuda tuturor celor vreo mie de apeluri disperate, nu dă. Robotul ăla afurisit o ține langa, de ore bune, cu telefonul închis și cu ne-aflarea abonatului în aria de acoperire. Lasă că n-a sunat el ca să-i spună că totul e în ordine ori ca s-o întrebe pe ea ce face și cum stă treaba cu măicuța Irina, dar nici să nu răspundă?! De când a fugit după nenorocitul ăla de violator, au trecut, totuși, vreo două ore, poate chiar trei. Poate chiar mai bine. Poate nu. Adriana nu mai știe, căci și ea a fost, după injecția aia, neputincioasă să se miște, să se ridice, s-o ajute pe călugăriță. Conștientă, totuși, a fost. Lucidă și pe deplin știutoare a celor care s-au întâmplat. Teribile sentimente, să vezi, să auzi, să știi, dar să nu poți să faci nimic, nici măcar să te ridici pe picioarele tale. I-a zis Mihai că și Sevghi tot cu injecție de-aia a fost paralizată când a fost violată. Mama lui de violator! Cum de-i ține Pământul pe monștrii ăștia? Pe neoamenii ăștia! Pe scursurile astea!

Și mama lui de semnal! Nu mai vine și el odată? Ce, suntem în Congo? Și acolo o fi unul mai bun ca aici, în Constanța! Și Mihai nu mai deschide telefonul ăla? Când știe că arde lumea, cum să stea

așa de nepăsător? Nu, nu... Aici se întâmplă ceva! Desigur, ceva grav! Nu doar rău, grav! Ce Doamne sfinte să fie cu băiatul ei?

Și Elmas... Elmas, pe care a sunat-o tot de foarte multe ori, ca într-un făcut, nu răspunde nici ea! Da, da... Zici că s-au vorbit amândoi, Mihai și Elmas, să închidă telefoanele alea! A făcut bășici la degete de când apasă și tot apasă și pe numele ei. Și, chiar admitem că Mihai mai are bâzdâci și închide, uneori, telefonul, ca să scape de gura ei ori a altora, că așa e el, mai sălbatic și mai pustnic - deși, acum, având în vedere tot ce s-a întâmplat, nici nu se pune problema de închis! - suri nu face de-astea! Cum să închidă telefonul? Cum s-o sune Timur și să nu vorbească, după cuviință, cu el? Nu de frică, de drag, căci ei, doi, au altfel de poveste decât a avut ea cu Pompilică. Viața i-a unit în alt mod. Sunt, într-un chip fabulos, unul pentru altul și unul al altuia. Timur a pus-o și pe bunică-sa, Munever - o hoasă ticăloasă! - cu botul pe labe pentru Elmas. Dacă trebuie, bărbatul acela dă foc lumii și, apoi, cărămidă cu cărămidă o construiește la loc pentru ea, pentru plăpânda lui soție. Sau, da, suri ar ține telefonul deschis ca să vorbească și cu ea. Cum să nu vorbească, dacă o sună, cu ea? Că sunt mai ceva ca surorile. Își știi fiecare bucată de suflet, fiecare oftat, fiecare zâmbet, fiecare gând. Nu, Elmas nu închide niciodată telefonul. Nu a făcut-o nici măcar în cei trei ani de pe urmă, când și-ar fi îngropat, se zicea, fiica în cimitirul din Sulina. A murit în fiecare clipă, dar telefonul a rămas deschis. De ce să-l închidă acum, tocmai acum, când a aflat că Sevghin trăiește? Mai ales că ar fi trebuit să vorbească amândouă despre ce și cum a zis, despre cum a reacționat Timur. E un șoc să afle că fiica lui... Clar șoc! Ca om, ca bărbat, ca tată, ca tătar nu e simplu să afli după opt ani că fata ta... Că fata ta... Of, biata Sevghi! Cum a mai tăvălit-o soarta asta! Fără nicio vină, fără nicio greșală! De ce? De ce n-o fi trecut-o ceasul rău, că era o fată bună și cuminte? Mama ei de viață! Uneori, e atât de smintită și de nedreaptă că te ține doar cu mâna la inimă! Iar Timur cum să

nu fie izbit de veste? Te pune jos, de bine, de rău, de greu, de uluire una ca asta! Vrea, ea, Adriana, să creadă că și de bine. E el tătar, e el tată, dar e destupat la minte, îl duce capul, nu e neom! Și știe că fiica lui e mai importantă decât lumea, societatea, tătarimea, cutumele, la fel cum știe și că, viața, uneori, e doar un bâlci fără noimă. Flașneta nu mai cântă, lanțurile se învârt invers, roata norocului e măsluită.

Iar și iar butonează telefonul. Nimic! Nimic! Doamne, oare ce se petrece? Da, ce? Ba, uite, nici Timur - pe care, de asemenea, în baza bunei, foarte bunei lor relații de prietenie, l-a tot sunat - nu răspunde! Și nici el nu e vreun simandicos sau vreun urâcios care se pitește în spatele mobilului închis. Răspunde, vorbește, comunică, e om, na... Acum... Ce, naiba, se întâmplă acum? Ce fac toți, Doamne? De ce nu are nici măcar unul telefonul deschis ori, poftim, un amărât de semnal pe unde este? Au pierdut toți telefoanele, li s-au furat, sunt pe fundul mării? Numai așa n-ar avea niciun telefon niciun semnal! Ce Dumnezeu, doar suntem în 2020! Și într-un oraș unde, cel puțin teoretic, nu se pune problema să nu fie semnal! Oh... Și de ce, cum, necum, de undeva, în vreun fel, dacă ei n-au telefoane funcționale, n-o sună, cum se întâmplă mai mereu, ei? Niciunul dintre ei! De ce o lasă toți să se perpelească așa, fără vești? Mihai ar fi, în mod normal, îngrijorat după tot ce-a fost cu netrebnicul de negru. Hai, nu vine aici, nu are telefon să sune, dar ar găsi o cale să vorbească amândoi. Elmas la fel. Cum să lase, iată, să treacă toată dimineața fără să-i zică despre ce-a fost azi noapte cu Timur, fără să-i spună ceva despre Sevghi, fără să facă planuri împreună cu ea pentru ce e de făcut pe mai departe?

A încercat și la celălalt fiu al ei, Mircea, să sune. Sigur, el nu e la Constanța, ci la București, dar s-a gândit că, poate, știe ceva, poate a vorbit acum, de curând, cu Mihai, poate are vreo veste de la el. Nici măcar Mircea n-a răspuns! Despre el bănuiește că doarme încă și de asta n-a auzit telefonul. Duminica e singura lui zi liberă

și nu se prea urnește din pat, mai ales că iubita lui, Sonia, care are cam același program ca el, îi doarme alături și nu-l deranjează. Ei nu pot să muncească de acasă, ca altă lume și duminica mai scot părleala cu somnul.

Adriana simte că se sufocă. E și foarte cald, da, însă aproape că nu mai are aer din pricina gândurilor și a spaimelor. Ce se întâmplă? Doamne, ce? Care e problema, de nu dă de niciunul? Zici că au plecat toți de pe planeta asta pe Marte! Sau pe Mercur retrograd!

E drept, sunt zile tulburi și învolburate în perioada asta. În oraș, în țară, în lume. Pandemia asta afurisită - sau ce-o fi... - le-a dat tuturor viețile peste cap. Asta n-au voie să facă, asta nu se poate, asta e interzisă! E o nebunie totală care pare că nu se mai termină. Ea credea, ca alții de altfel, că, dacă vine vara, se duce naibii virusul ăla afurisit și toată lumea se întoarce la viața de dinainte care, da, a fost frumoasă și liniștită, dar nimeni n-a știut și n-a prețuit-o. Însă, nu e așa. Nebunia n-a trecut și, din păcate, nici nu sunt semne că va trece prea curând. Hinghereala și restricțiile continuă. Beleaua persistă. Frica intră, pe mai departe, în oasele tuturor. Te cutremuri și nici nu știi ce să mai zici. La televizor, când te uiți - și n-ai cum să nu te uiți, că vrei să știi, să fii informat, să afli - și se sfârteacă sufletul în tine. Lumea intră, iese, intră iar în stare de urgență, de alertă, de nenorocire, de excepționalitate, de mama mă-sii și de ce-o mai fi. Dreptul la viață e și el restrâns, limitat, periclitat. Nimeni nu știe cine scapă și cine nu. Unul mic și-al dracului atentează la bunul mers și chiar la viața unei întregi planete. Și haosul, mai grabnic și mai ferm decât s-ar fi crezut la început, când au apărut știrile cu virusul ăsta, s-a instalat în toată, dacă se mai poate spune așa ceva, *splendoarea* lui.

Acum Adriana, cu atâtea pe cap, în gând, în suflet, nici nu s-a gândit să pornească, așa cum procedează majoritatea oamenilor, televizorul.